पर्यायी शैक्षणिक योजना - 2021-2022

माध्यम-मराठी महिना - ऑगस्ट इयत्ता – 7 वी

विषय-मराठी(प्रथम भाषा)

अ .नं	महिना	प्रमुख अध्ययन सामर्थ्य	अध्ययन कृती	मूल्यमापन
1	ऑगष्ट- पहिला आठवडा	पद्यपाठ 1- सर्वात्मका शिवसुंदरा 1) परिचित पद्य वाचून त्यांचा अर्थ व सारांश समजणे.	1)कविवर्य कुसुमाग्रज यांची फोटोसह माहिती पेपरवर लिहिणे. 2) "सर्वात्मका शिवसुंदरा" या प्रार्थनेच्या गायनाचा युट्युब व्हिडिओ ऐकणे. https://youtu.be/ga7yo9vhhqk 3) विद्यार्थ्यांनी सदर प्रार्थना गायन करताना स्वत:चा व्हिडिओ बनवून वर्गाच्या व्हॉट्सअॅप ग्रुपवर पाठवणे. 4) कवितेतील नवीन शब्दांची यादी करून त्यांचा अर्थ शोधणे व लिहिणे. 5) कवितेचा भावार्थ किंवा सारांश स्वत:च्या शब्दात शिक्षकांच्या / पालकांच्या मदतीने लिहिणे.	विद्यार्थ्यांच्या गायनाचे व्हिडीओ https://youtu.be/J8I7aSgtnN4 (DSERT e-samved)
		2) पद्यावर आधारित विचारलेल्या कोण? कसे? कुठे? काय? अशा प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे	6) कवितेवर आधारित विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे कविता वाचन करून लिहिणे. 7) कवितेतील लयबद्ध, प्रासबद्ध शब्द ओळखून यादी करणे.	सराव प्रश्नपत्रिका-1 (survey heart/google form/quiz)
		3) शब्दसंग्रह करून त्यांचा वाक्यातील उपयोग समजणे.	8) कवितेतील शब्दांना समानार्थी शब्द लिहिणे. 9) दिलेल्या शब्दांना विरुद्धार्थी शब्द शोधून लिहिणे.	https://www.liveworksheets.com/id/uv2126018ms https://www.liveworksheets.com/id/md2126155qf
2	ऑगष्ट - दुसरा आठवडा	पाठ 2 रा अभ्यास एक छंद 1) गद्य किंवा पद्य वाचून अर्थग्रहण करणे	1) पु.ल.देशपांडे यांचा परिचय करून घेणे आणि त्यांची माहिती पेपरवर लिहिणे. 2) सदर पाठाचा शिक्षकांच्या आवाजातील आदर्श वाचनाचा ऑडिओ व्हिडिओऐकणे.शिक्षकांनी ऑनलाईन वर्ग घेणे. 3) "अभ्यास एक छंद" या पाठ वाचनाचा यूट्यूबवरील ऑडिओ ऐकणे. https://youtu.be/oovdGC63wNQ 4) विद्यार्थ्यांनी पाठाच्या वाचनाचा व्हिडीओ बनवून पाठवणे .	https://youtu.be/8MzoDs0QwLQ (DSERT e-samved)

अ न	महिना	प्रमुख अध्ययन सामर्थ्ये	अध्ययन कृती	मूल्यमापन
	ऑगष्ट – दुसरा आठवडा	दिलेल्या गद्य/पद्य /घटना /कथा यांचे अर्थग्रहण करून प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे .	5) शिक्षकांनी विचारलेल्या/ दिलेल्या प्रश्नाचे वाचन करून पाठातील त्यांची उत्तरे शोधून लिहिणे . 6) पाठातील वाक्ये अपूर्ण स्वरुपात देऊन विद्यार्थ्यांकडून पूर्ण स्वरुपात लिहून घेणे . 7) "माझा आवडता छंद" ह्याविषयी विद्यार्थ्यांकडून 10 ओळी त्यांच्या शब्दात लिहून घेणे .	सराव प्रश्नपत्रिका- 2 अपूर्ण वाक्ये पूर्ण करा (google form/quiz, surveyheart,kahoot,liveworksheet च्या माध्यमातून) योजना कार्य
		क्रियाविशेषणाविषयी माहिती घेणे .	8) काही वाक्ये देऊन त्यातील क्रियापदाला 'कसा,केंव्हा ,कुठे, कशी' हे प्रश्न विचारून आलेले उत्तर क्रियाविशेषण असते , हे समजून घेणे. 9) सदर पाठातील क्रियाविशेषण असलेली वाक्ये शोधून लिहून क्रियाविशेषणाला अधोरेखित करणे .	क्रियाविशेषण असलेली वाक्ये (google form /quiz,) https://www.liveworksheets.com/xm2129637ea योजना कार्य
		4) शब्दसंग्रह वाढविणे .	10) दिलेल्या शब्दाला योग्य विरुद्धार्थी शब्द लिहिणे . 11) दिलेल्या शब्दांचे लिंग बदलून लिहिणे व अशा शब्दांची यादी करणे . 12) पाठातील वाक्प्रचाराची यादी करून त्यांचे अर्थ समजावून घेवून वाक्यात वापरणे .	Google forms/quiz , survey heart , kahoot,liveworksheet च्या माध्यमातून
3	ऑगष्ट – तिसरा आठवडा	1) दिलेल्या गद्य/पद्य यांचा अर्थग्रहण करून प्रश्नांची उत्तरे देणे .	1)रघुनाथ माशेलकरांचा जीवन परिचय करून घेणे . 2) पाठाचे वाचन करून शिक्षकांनी दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे . 3) पाठात आलेली विविध वाक्ये दिली असता ती कोणी ,केंव्हा,कोणास म्हटले ते लिहिणे . 4) पाठाचे वाचन करून दिलेली अपूर्ण वाक्ये पूर्ण करणे . 5) शब्दसमुहाबद्दल एक शब्द लिहिणे.	https://youtu.be/wCTApk4l5Yk (DSERT e-samved) सराव प्रश्नपत्रिका -3 Google forms/quiz , survey heart , kahoot,liveworksheet च्या माध्यमातून

अ.न	महिना	प्रमुख अध्ययन सामर्थ्ये	अध्ययन कृती	मूल्यमापन
		2) दिलेल्या विषयावर स्वत:च्या शब्दात लेखन करणे . 3) शब्दयोगी अव्ययाविषयी अधिक माहिती घेणे .	1) माझे बाबा 2) माझी आई 3) माझा आवडता प्राणी या प्रत्येक विषयावर स्वत:च्या शब्दात प्रत्येकी दहा ओळी लिहिणे . 1) दिलेल्या वाक्यातील नाम व सर्वनाम ओळखून त्यांना जोडून आलेल्या शब्दांना अधोरेखित करणे . 2) शब्दयोगी अव्यय असलेली पाठातील वाक्ये शोधून लिहिणे .	योजना कार्य योजना कार्य आणि शब्दयोगी अव्यायावर आधारित survey heart , google forms,live worksheet
4	ऑगष्ट – चौथा आठवडा	पद्यपाठ 4 : जिंकू आम्ही लढाई 1)कविता,कथा,नाटक,निबंध ह्यांचे श्रवण करून अर्थ समजून घेणे. 2)कवितेचा सारांश लिहिता येणे.	1) शिक्षकांनी सदर कवितेचे आदर्श वाचन ऑनलाईन वर्गाद्वारे करून किंवा व्हिडीओ / ऑडीओ बनवून मुलांना ऐकविणे. मुलांनी ऐकून अर्थ समजून घेणे . 2) शिक्षक/ पालक ह्यांच्या मदतीने कवितेचा सारांश स्वत:च्या शब्दात लिहून वाचन करणे . 3) कवितेचे श्रवणं आणि वाचन करून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे. 4) देशासाठी बलिदान दिलेल्या 2 देशभक्तांची सचित्र माहिती मिळवून लिहिणे.	https://youtu.be/2A5xLwcia88 (DSERT e-samved lesson) प्रश्नावली-4 / survey heart ,google forms, योजना कार्य

		3)वाक्प्रचार ,म्हणी, समानार्थी शब्द ह्यांचा संग्रह करून अर्थ समजून घेणे.	5) वाक्प्रचार दिले असता त्यांचा अर्थ लिहून वाक्यात उपयोग करणे. 6) दिलेल्या शब्दसमुहाबद्द्ल एक शब्द लिहिणे. 7) दिलेल्या शब्दांना समानार्थी शब्द लिहिणे. 8) कवितेतील लयबद्ध शब्दांची यादी करून वाचन करणे.	Survey heart ,google forms /quiz

सराव प्रश्नपत्रिका -1 (नमुन्यादाखल)

प्रश्न 1ला - खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

1)सर्वात्मका असे कोणाला म्हटले आहे?

उत्तर- ____

2)ईश्वर कोणाची आसवे पुसतो?

उत्तर- ____

3)ईश्वर कोठे कोठे आहे असे कवीला वाटते?

उत्तर- ____

4)न्यायासाठी लढणाऱ्याना ईश्वर काय देतो?

उत्तर- ____

5)कवीने प्रभूला कोणती विनंती केली आहे?

उत्तर- ____

प्रश्न 2रा - खालील कवितेच्या ओळी पूर्ण करा.

1) **सुमनात तू ....**

...

...

...वसतोस तू

2) **करुणाकरा ....**

....

....

.... पावले

प्रश्न 3 रा .   खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा.

1) कुसुमाग्रजांचे पूर्ण नाव काय ?

उत्तर : ____

2) कुसुमाग्रजांना ज्ञानपीठ पारितोषिक केंव्हा मिळाले ?

उत्तर :____

प्रश्न :   पुढील समानार्थी शब्दांच्या जोड्या जुळवा.

अंधार	नभ , गगन
प्रकाश	तिमिर , काळोख
आकाश	उजेड , तेज
अश्रू	देव , ईश्वर
दिवा	कष्ट ,मेहनत
सुमन	आसवे , आसू
प्रभू	दीप , दीपक
पद	फूल , पुष्प
श्रम	पाय , पाऊल

प्रश्न : खाली दिलेल्या शब्दांचे विरुद्धार्थी शब्द वरील यादीतून निवडून योग्य जोडी तयार करा .

विसंवाद भ्याड नावड

थोर निर्भय शत्रू

अयशस्वी शेवट

आवड

भय

यशस्वी

सान

मित्र

धाडसी

संवाद

आरंभ

सराव प्रश्नपत्रिका 2

प्रश्न 1 ला : खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा .

1) पुस्तक मित्रासारखे केंव्हा वाटते?

____

____

2) इंग्रजी विषयाशी दोस्ती केंव्हा जमेल ?

____

____

3) अभ्यासाला 'एक छंद' असे का म्हटले आहे ?

____

____

प्रश्न 2 रा : पाठाचे वाचन करून खालील वाक्ये पूर्ण करा –

1) पोहता न येणाऱ्या मुलांना ....

2) एक-एक शब्द गोळा करत गेलात, की पहा तुमची ....

3) अभ्यास हा सुद्धा ....पाहिजे.

4) पुस्तकाशी मैत्री केली तर ....

5) एखाद्याशी मैत्री जमविण्याचा उत्तम उपाय म्हणजे आपण

....

6) मग एक कविता आवडली की ....

प्रश्न 4 था : खालील वाक्ये वाचून प्रथम क्रियापद ओळख. त्या क्रियापदाला

'कसा,केंव्हा,कोठे,कशी' असे प्रश्न विचारून आलेल्या उत्तराला अधोरेखित करणे.

1) हत्ती हळूहळू चालतो.

2) आम्ही काल गावी गेलो होतो .

3) पाऊस मुसळधार पडत आहे .

4) सध्या कोरोनाची भयंकर साथ चालू आहे .

5) शाळेच्या आस-पास खूप झाडे आहेत.

6) पावसाळ्यात रस्त्यावरून सावकाश चालावे .

7) आजकालची मुले मोबाईल सहज हाताळतात .

8) अचानक पोटा दुखत असल्यास डॉक्टरांना संपर्क करा.

9) पाऊस केंव्हा पडेल हे सांगत येत नाही .

10) येथे पाणी का नाही ?